

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-448/17

**EOS KSI Slovensko s. r. o.
împotriva
Ján Danko și Margita Danková**

(cerere de decizie preliminară formulată de Krajský súd v Prešove)

„Trimitere preliminară – Contracte încheiate cu consumatorii – Directiva 93/13/CEE – Clauze abuzive – Articolul 4 alineatul (2) și articolul 5 – Obligația de a redacta clauzele în mod clar și inteligibil – Articolul 7 – Sesizarea instanțelor de către persoane sau organizații care au un interes legitim de a proteja consumatorii împotriva utilizării clauzelor abuzive – Reglementare națională care condiționează posibilitatea unei asociații de protecție a consumatorilor de a interveni în procedură de consimțământul consumatorului – Credit de consum – Directiva 87/102/CEE – Articolul 4 alineatul (2) – Obligația de a indica rata anuală a dobânzii în contractul scris – Contract care conține numai o ecuație matematică de calcul al ratei anuale a dobânzii, care nu este însoțită de elementele necesare pentru efectuarea acestui calcul”

Sumar – Hotărârea Curții (Camera a opta) din 20 septembrie 2018

1. *Protecția consumatorilor – Clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii – Directiva 93/13 – Mijloace pentru a preveni utilizarea în continuare a clauzelor abuzive – Autonomie procedurală – Principiul echivalenței – Reglementare națională care condiționează posibilitatea unei asociații de protecție a consumatorilor de a interveni în susținerea consumatorului într-o procedură a ordonanței de plată de contestarea acestei ordonanțe de către acesta din urmă – Inadmisibilitate – Condiție*

(Directiva 93/13 a Consiliului)

2. *Protecția consumatorilor – Clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii – Directiva 93/13 – Procedura ordonanței de plată – Reglementare națională care prevede în stadiul emiterii unei ordonanțe de plată controlul caracterului abuziv al clauzelor unui contract – Abilitarea unui funcționar care nu are statutul de magistrat să emită această ordonanță – Supunerea dreptului de a formula opoziție unui termen foarte scurt – Cerința de a motiva opoziția formulată de consumator – Inadmisibilitate – Condiție*

(Directiva 93/13 a Consiliului)

3. *Protecția consumatorilor – Clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii – Directiva 93/13 – Domeniu de aplicare – Clauze care definesc obiectul principal al contractului sau care privesc prețul sau remunerația și serviciile sau bunurile furnizate în schimbul acestora – Clauză referitoare la costul unui credit de consum – Clauză redactată în mod clar și inteligibil –*

Criterii de apreciere – Lipsa mențiunii ratei dobânzii, a ratei anuale a dobânzii aferente creditului și a elementelor necesare pentru efectuarea calculului acesteia din urmă – Element decisiv în cadrul aprecierii de către instanța națională

[Directiva 93/13 a Consiliului, art. 4 alin. (2)]

1. Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, coroborată cu principiul echivalenței, trebuie interpretată în sensul că se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal care nu permite unei organizații de protecție a consumatorilor să intervină, în interesul consumatorului, într-o procedură a ordonanței de plată în legătură cu un consumator individual și să formuleze o opoziție împotriva unei astfel de ordonanțe în lipsa contestării acesteia de către consumatorul menționat, în cazul în care reglementarea respectivă supune efectiv intervenția asociațiilor de consumatori în litigiile care intră sub incidența dreptului Uniunii unor condiții mai puțin favorabile decât cele aplicabile litigiilor care intră sub incidența exclusivă a dreptului intern, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere.

(a se vedea punctul 43 și dispozitiv 1)

2. Directiva 93/13 trebuie interpretată în sensul că se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal care, deși prevede, în stadiul emiterii unei ordonanțe de plată împotriva unui consumator, controlul caracterului abuziv al clauzelor cuprinse într-un contract încheiat între un profesionist și acest consumator, pe de o parte, acordă unui funcționar administrativ aferent unei instanțe, care nu are statutul de magistrat, competența de a emite această ordonanță de plată și, pe de altă parte, prevede un termen de 15 zile pentru a formula opoziție și impune ca aceasta din urmă să fie motivată pe fond, în cazul în care un astfel de control din oficiu nu este prevăzut în stadiul executării ordonanței menționate, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere.

Împrejurarea că reglementarea națională acordă competența în materie de emitere de ordonanțe de plată unui funcționar care nu are statutul de magistrat nu este de natură să aducă atingere menținerii efectului util al Directivei 93/13 dacă un astfel de control efectuat de o instanță al inexistenței unei clauze abuzive în contract este prevăzut în stadiul executării ordonanței de plată sau în cazul opoziției împotriva acesteia.

În aceste condiții, astfel cum s-a amintit la punctul 46 din prezenta hotărâre, existența unui astfel de control numai în stadiul opoziției nu este susceptibilă să mențină efectul util al Directivei 93/13 decât dacă consumatorii nu sunt descurajați să formuleze o asemenea opoziție.

Or, în speță, reglementarea națională în discuție în litigiul principal prevede un termen de numai 15 zile în cursul căruia consumatorul poate formula opoziție împotriva ordonanței de plată și impune, în plus, acestuia să își motiveze opoziția pe fond.

În consecință, în prezența unei astfel de reglementări, există un risc care nu este neglijabil ca consumatorul în cauză să nu formuleze opoziție și, prin urmare, controlul din oficiu efectuat de o instanță al inexistenței unei clauze abuzive în contractul vizat să nu poată fi efectuat.

(a se vedea punctele 50-54 și dispozitiv 2)

3. Articolul 4 alineatul (2) din Directiva 93/13 trebuie interpretat în sensul că în cazul în care un contract de credit de consum, pe de o parte, nu indică rata anuală a dobânzii aferente creditului și nu conține decât o ecuație matematică de calcul al acestei rate anuale a dobânzii aferente creditului, care nu este însoțită de elementele necesare pentru efectuarea acestui calcul, și, pe de altă parte, nu menționează rata dobânzii, o asemenea împrejurare constituie un element decisiv în cadrul analizei de către instanța națională în discuție a aspectului dacă clauza din contractul menționat referitoare la costul creditului este redactată în mod clar și inteligibil, în sensul dispoziției menționate.

Lipsa menționii DAE într-un contract de credit poate constitui un element decisiv în cadrul analizei de către instanța națională în discuție a aspectului dacă clauza din acest contract referitoare la costul creditului este redactată în mod clar și inteligibil, în sensul articolului 4 din Directiva 93/13. În cazul în care nu aceasta este situația, această instanță națională este competentă să aprecieze caracterul abuziv al unei asemenea clauze în sensul articolului 3 din această directivă (a se vedea în acest sens Ordonanța din 16 noiembrie 2010, Pohotovost', C-76/10, EU:C:2010:685, punctele 71 și 72).

Trebuie adăugat că situația în care, precum în cauza principală, contractul conține numai o ecuație matematică de calcul al acestei DAE într-un contract de credit, care nu este însoțită de elementele necesare pentru efectuarea acestui calcul, trebuie asimilată situației lipsei indicării DAE într-un contract de credit.

Astfel, într-o asemenea situație, consumatorul nu poate fi considerat ca având cunoștință pe deplin de condițiile executării viitoare a contractului scris, la încheierea acestuia, și, prin urmare, ca fiind în posesia tuturor elementelor care pot avea efect asupra întinderii obligației sale.

(a se vedea punctele 65-68 și dispozitiv 3)